

■ ДАТИ

Незалежність не впала з неба

с.5

За неї, твердить відома політична і громадська діячка Тетяна Редюк, яка стояла біля витоків Народного Руху України, довелося тяжко і наполегливо боротися.

ДАТИ

Незалежність не впала з неба

Початок на 1 стор.

Мабуть, не було більш-менш вагомій події в новітній історії Рівного, до якої не була б причетною всіма знана в місті Тетяна Іванівна Редюк. Вона, вчителька української мови і літератури, була співзасновницею створеного у 1988 році у Рівному – першого в Україні – Товариства шанувальників української мови (а згодом «Просвіти»), зародженого в першій половині 1989-го Народного Руху України, сформованого Комітету солдатських матерів. Тетяна Іванівна – одна з тих, хто відновив у Рівному діяльність Союзу українок, долучилася до розбудови Української Автокефальної Православної Церкви. А ще – п'ять разів поспіль обиралася депутатом Рівненської міської ради, тричі – до Громадської ради при Рівненській облдержадміністрації. По суті Тетяна Іванівна – не лише живий свідок, а й безпосередня учасниця творення незалежної держави,

до якого доєдналася вся її сім'я – чоловік Микола Іванович Яскал та дочки Ольга та Любов.

Сьогодні увазі читачів газети «7 днів» пропонуємо спогади Тетяни Іванівни Редюк про ті незабутні бу-

ремні роки борні за утвердження України в родині вільних народів Європи.

«Народившись у патріотичній сім'ї, я з дитинства перейнялася тривогою за долю української

мови, бо бачила, як влітку з Києва приїжджають онуки до бабусь та розмовляють із ними чужою мовою. І шукала відповіді на запитання: «Чому?»

Щоб бути не лише носієм, а й пропагандистом рідної мови, вступила на філологічний факультет Рівненського педагогічного інституту. В учительській роботі не минала, а то й шукала всяку нагоду укріплювати, виховувати в учнів інтерес до всього українського, чим у 1983 році викликала до себе інтерес КДБ...

Після Чорнобильської катастрофи 1986 року в СРСР, оцій «тюрмі народів», почулись протестні голоси, спрямовані на захист ураженої Чорнобилем України та її народу (виступали І. Заєць, В. Яворівський та інші). Країни Прибалтики, Грузія, ковтнувши свіжого повітря, використали послаблення московського ярма й почали створювати демократичні організації (Народні фронти), які мали їх деколонізувати. Україна ж, настрахана віковичними колоніальними жахіттями (репресіями, голодоморами, розстрілами), мовчала.

Втім, вже тоді у нас деякі письменники виступили у пресі на захист української мови. А за ними й окремі громадяни. А у вересні 1988 року в Рівному з числа працівників «АЗОТу», тракторного заводу, радіозаводу та інших було створено осередок Товариства шанувальників української мови.

У вересні-жовтні Олексій Новак ходив у школи міста і повідомляв про групу молодих людей, які стали на захист української мови та спрямовував учителів на підтримку української мови підписами та збором підписів під зверненням до Верховної Ради УРСР та міністра культури Валентини Шевченко з вимогою надати українській мові статус «державної».

З того часу почалася моя позашкільна просвітянська робота. Відбувалися зустрічі свідомих українців, роздуми над долею української мови, творення Товариства шанувальників української мови в області.

Тетяна РЕДЮК
(Продовження
у наступних номерах)